

Любі друзі! Багато народів захоплюються героїзмом і мужністю українського народу. Тож, ми вже зараз повинні працювати для відбудови, щоб і надалі прославляти нашу неймовірну Батьківщину.

Знання - це наша сила!

Коли лунає сирена-направляйтесь в укриття! Бережіть себе!

Шановні здобувачі освіти! Нагадую, що на виконані вами завдання чекає моя електронна пошта: kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200, але не пізніше 20:00

Урок № 13

Дата: 17.10.2023

Тема: Скандинавія. Місце Скандинавських країни у світі та регіоні

Мета: охарактеризувати місце Скандинавських країни у світі та регіоні; розвивати сформовані здібності, виховувати професійну компетентність.

Хід уроку:

На півночі Європи розташований самобутній історико-культурний регіон — Скандинавія, найбільшими і найрозвинутішими країнами якого є Швеція та Норвегія. Ці країни обидві мають вихід до морів Атлантичного, а Норвегія до Північного Льодовитого океанів, лежать на перехресті важливих морських і авіаційних магістралей з Європи в Північну Америку. Обидві країни є конституційними монархіями. Швеція з 1995 р. стала повноправним членом Євросоюзу, на відміну від Норвегії, яка лише має статус країни Шенгенської зони.

Країни володіють потужним природно-ресурсним потенціалом. Їхньою територією простяглися давні Скандинавські гори, з максимальною висотою 2469 м (г. Гальгепігген). Вони складені переважно гранітами й гнейсами, відзначаються пересіченим рельєфом. Узбережжя Норвегії порізане численними фіордами (вузькими, звивистими, глибокими й довгими морськими затоками), а його береги здебільшого утворені високими скелями. У надрах залягають великі запаси залізних руд, мідних руд (на крайній півночі), титану, цинку, свинцю, урану, срібла тощо. Багатство Норвегії - нафта й природний газ, поклади яких зосереджені в норвезькому секторі Північного моря.

Норвегія і Швеція володіють потужним гідроенергопотенціалом. Завдяки численним природним озерам, водоспадам та річкам, що мають круте падіння, не виникає потреби споруджувати дорогі греблі, що робить електроенергію дешевою. Численні річки (серед яких немає жодної великої) утворюють густу мережу та мають важливе господарське значення. Близько 9 % території Швеції зайнято озерами, серед яких найбільші - Венерн (5650 км²) і Веттерн (1900 км²), що є судноплавними та використовуються в транспортних цілях. На півдні Норвегії чимало дрібних мальовничих озер.

Швеція та Норвегія належать до лісистих країн («лісовий цех Європи»), укритих переважно хвойними лісами (69 % території Швеції і 30 % - Норвегії), що мають промислове значення.

Народонаселення Норвегії та Швеції визначається певною однорідністю, особливо в етнічному, релігійному та соціальному відношенні. Із середини 1970-х рр. Норвегія запровадила офіційну заборону на в'їзд іммігрантів до країни, що діє й дотепер. Швеція ж, навпаки, ще з ХХ ст. перетворюється з країни еміграції в державу масової імміграції.

Етнічно Норвегія - однорідна країна, норвежці становлять 95 % усього населення. Етнічною меншиною є саами, яких налічується тут близько 20 тис. Вони мешкають на крайній півночі вже близько 2 тис. років, а деякі з них досі ведуть кочове життя. Сучасне шведське суспільство включає представників різних етносів і культур. Більшу частину населення становлять шведи (93 %) й етнічна меншість – саами.

Норвегія та Швеція є одними з найменш заселених країн Європи, середня густина населення становить 13 осіб/км² в Норвегії та 22 особи/ км² у Швеції. Понад 80 % населення зосереджено в південних частинах країн. Обидва королівства високоурбанізовані, у містах мешкає понад 83 % населення, майже всі великі міста розміщуються або на узбережжі морів та фіордів, або неподалік від них.

Урок № 14

Дата: 17.10.2023

Тема: Скандинавія. Місце Скандинавських країни у світі та регіоні

Мета: охарактеризувати місце Скандинавських країни у світі та регіоні; розвивати сформовані здібності, виховувати професійну компетентність.

Хід уроку:

У країнах успішно розвивають такі надсучасні сфери третинного сектору, як інформаційні технології, біомедицину, дизайн, рекламу, туризм, транспорт тощо. Фундаментальну основу процвітання як шведської, так і норвезької економіки становить ефективний і надійний фінансовий сектор, який володіє безпечною платіжною системою і забезпечує гарантію збереження вкладів населення. Так, 80 % своїх грошових доходів шведи зберігають у банківсько-страховій системі (Nordea Bank, Swedbank, Svenska Handelsbanken). Щороку зростають обсяги торгівлі, найбільша ТНК у цій сфері - шведська ІКЕА (одна з найпотужніших у світі торговельних мереж з продажу меблів і товарів для дому).

Транспорт є важливою складовою загальної інфраструктури країни. Внутрішні перевезення здійснюються переважно автомобільним і залізничним транспортом. Країни мають густу мережу добре обладнаних автомобільних шляхів, відомих своєю якістю на весь світ. У Норвегії більшість із них проходить у підземних (гірських) тунелях. Авіарейси здійснює шведсько-норвезько-данська компанія Scandinavian Airlines System (SAS). Найбільші скандинавські аеропорти - Стокгольм-Арланда і Гардермуен в Осло, що обслуговують по 25 млн пасажирів щороку кожний. В економічному житті країн завжди велику роль відігравало море.

Один з найголовніших чинників успішного економічного розвитку країн - це високорозвинута енергетика. За виробництвом електроенергії на душу населення Норвегія посідає перше місце у світі, при цьому майже 99 % її електроенергії виробляється на ГЕС. Електроенергетика Швеції базується на двох основних джерелах: гідроенергетиці та ядерній енергетиці (на 10 атомних реакторах виробляється 40 % електроенергії країни). Значно поширені вітрові електростанції.

У Норвегії провідні види виробництва обробної промисловості - електрометалургія, нафтохімія, целюлозно-паперова й суднобудівна. До традиційних напрямів норвезького машинобудування належать суднобудування і судноремонт.

Провідними складовими обробної промисловості Швеції є машинобудування, металургія, хімічна і целюлозно-паперова промисловість. У структурі машинобудування виділяється автомобілебудування (на концернах Volvo АВ у Гетеборзі і Saab у Тролльхетані), електронна, виробництво засобів зв'язку й електротехнічна.

Розвиток сільського господарства у скандинавських країнах стримується через складні агрокліматичні умови. Його основою є інтенсивне тваринництво, що повністю покриває потреби населення у своїй продукції (вівчарство, оленярство, свинарство, птахівництво). Основу землеробства становить зернове господарство (пшениця, жито, ячмінь, овес). Давнім заняттям місцевих мешканців є рибальство. За виловом риби країни посідають провідні місця у світі.

Країни приваблюють численних туристів своєю мальовничою природою: морськими пляжами, вражаючими озерами, невеликими порожистими річками, хвойними лісами, мальовничими фіордами. Скандинавські країни мають дуже багату культуру та давні традиції, їхні історико-архітектурні пам'ятки датуються XII-XIV ст

Питання для самоперевірки:

1. У чому полягає специфіка економіко-географічного положення Швеції та Норвегії?
2. Визначте спільні й відмінні риси природно-ресурсного потенціалу Швеції та Норвегії.

Домашнє завдання: дати відповіді на питання для самоперевірки, законспектувати матеріал з теми.

Рекомендована література: . Географія (рівень стандарту): підручник для 11 класу, закл. заг. серед. освіти / В. В. Безуглий, Г. О. Лисичарова. – Київ: Генеза, 2019.

Шановні здобувачі освіти! Нагадую, що на виконані вами завдання чекає моя електронна пошта: kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: [093-74-98-200](tel:093-74-98-200), але не пізніше 20:00